

Pracovní konference Sdružení ambulantních urologů (SAU)

Brno, hotel International, 15.– 16. leden 2010

doc. MUDr. Miroslav Hanuš, CSc.
předseda SAU

Urolog. pro Praxi, 2010; 11(1): 50–51

Na pracovní konferenci bylo přihlášeno přes 120 účastníků. Předvečer konference se neformálních kuloárů zúčastnila asi polovina. Tato část jednání má především za cíl posílit interpersonální kontakty mezi naší obcí.

Vlastní jednání mělo jako vždy bohatou a věcnou náplň a auditorium sledovalo všechna sdělení s mimořádnou pozorností. Po celou pracovní část bylo využíváno hlasovací zařízení s předem připravenými otázkami. První z nich představily přítomným složení auditoria. Naprostá většina byli ambulantní urologové, 16 kolegů bylo ze sféry lůžkové a 6 přímo deklarovalo účast za Grémium primářů a přednostů lůžkových zařízení. Veškeré výsledky hlasovacího průzkumu budou na webu www.sau.cz.

První sdělení (M. Hanuš) bylo zaměřeno na **hodnocení faktického stavu oddělení lůžkových i ambulantních ve srovnání s požadavky stanovenými koncepcí urologie**. Nepříjemným zjištěním bylo, že závažná část lůžkových i ambulantních zařízení tyto požadavky nesplňuje, tedy nemůže garantovat odbornou péči na náležitě úrovni. Ve složce lůžkové je největší problém kvalifikované personální obsazení, zatímco ambulance nedisponují požadovaným vybavením a lékař zde není dostupný 5 dní v týdnu. To vede k nadbytečným indukovaným vyšetřením a neracionální péči. Vedle rizika stížností takový přístup celostátně snižuje průměry nákladovosti na rodné číslo a sami urologové si tak podlamují argumentaci pro zvýšení finančního ohodnocení své práce. Obvykle je to na úkor těch, kteří mají dobře vybavené ambulance, investovali do nich nemalé peníze a nyní jsou pojišťovnami regulováni pro vyšší náklady. Výbor ČUS podniká kroky k nápravě, která by měla podpořit kvalitní práci, proti nekvalitní. Byl citován dopis na vedení ZP, zdravotní odbory krajů a MZ. Zmíněno, že zástupce ČLK na výběrových řízeních pro ZP Média postupoval v rozporu s oficiálně danou strategií ČLK, když podpořil smlouvy s odděleními průkazně nesplňujícími bazální kvalitativní požadavky. ČUS tento postoj námitkuje prezí-

Obrázek 1.

dentovi ČLK a požaduje nápravu. Neadresný průzkum hlasovacím zařízením ukázal také na problémy vznikající provozem několika ordinací jedním lékařem a problémy s vybaveností. Velký prostor ve sdělení byl věnován obsahu Vyhlášky o věcném a technickém vybavení zdravotnických pracovišť. Z auditoria zazněly drobné připomínky k některým formulacím nyní oponované vyhlášky o věcném a technickém vybavení. Tyto připomínky budou neprodleně předány na MZ.

Dále byly prezentovány první výsledky průzkumu racionality zdravotnických ambulantních zařízení při stanovování diagnózy, léčbě, odesílání nemocných na lůžková oddělení a sledování pacientů. Ukazují se velké rozdíly v této činnosti a po širší analýze budou hledány sjednocující prvky.

Doc. R. Zachoval (FTN Praha) jako předseda OS Grémium primářů a přednostů lůžkových zařízení přednesl velmi instruktivní sdělení o poslání a cílech této nové organizace urologů. Zdá se, že by tím SAU konečně získal partnera k řešení otázek společného zájmu, především organizačních. Jde o problémy, které nespádají

do kompetence výboru ČUS, ani je nelze probírat na výroční konferenci, avšak jejich řešení je důležité pro náležitou funkci urologické péče. Cílem je vzájemná spolupráce mezi lůžkem a ambulancí při diagnostice, léčbě i sledování, omezení duplicit, práce lůžkových lékařů v privátních ambulancích a ambulantních lékařů na lůžkových odděleních a další. Schůze Grémia bude v březnu a zástupci SAU budou pozváni.

Celoživotní vzdělávání (M. Hanuš). Jde o povinnost týkající se všech lékařů, avšak v praxi edukace i organizace velmi pokulhává. Evidence vzdělávání je dokladována kredity, které uděluje ČLK. Systém přihlašování je na stránkách ČLK. Je smutnou skutečností, že odbor vzdělávání ČLK minimálně za posledních 5 let neuspořádal žádný odborný edukační kurz pro urology a ani žádný není avizován. Kredity tedy získávají urologové na jiných akcích. Diplom, který má prokázat náležitou přípravu lékaře na období 5 let, vlastní 84 urologů z téměř 500. To dokazuje velké mezery ve vzdělávání, ale částečně i organizaci. Bohužel Diplom nepřináší zatím pro nositele žádné výhody, ani smluvní, ani finanční. Není tedy motivující. Bylo upozorněno,

že od ledna 2010 bude možno získávat kredity cestou nových elektronických kurzů pořádaných Komorou.

Druhým zdrojem kreditů jsou akce EAU, které elektronicky evidují účastníci i jejich kredity. Tyto kredity se do celkového zisku v ČLK započítávají. Celkově však není situace uspokojivá, především není žádná selekce mezi lékaři, kteří věnují vzdělávání pozornost a těmi, kteří se neúčastní.

Informace z výboru ČUS (J. Hiblbauer). Přehledně byly předloženy informace, které se týkají především ambulantní sféry. Upozorněno na problémy ve výběrových řízeních z hlediska obsazení komise odborníkem, formálnost řízení a její důsledky. Vyzdvížena práce sekcí, které se slibně profilují. Zmíněna aktualizace členské základny s důsledkem na členství v EAU, zjišťována návštěvnost webu cus.cz a kolegové vyzváni k aktivní kooperaci přímo e-mailem. Po referátu se přihlásilo 7 členů ČUS, kteří dosud neaktualizovali své členství.

Soudní znalci v urologii (M. Hanuš). Plénum bylo seznámeno s neuspokojivým stavem při udělování statutu znalce. Stávající podmínky prakticky dovolí přiznat každému urologovi tento statut, což není správné. Je závažným jevem, že ke stejnému případu se vyjádří několik znalců, jejichž posudky jsou zcela protichůdné. Podle nového zákona jsou posudky vydané soudním znalcem a posudky odborníka pověřeného fakultou rovnocenné. Není také limitován počet posudků, takže u jednoho sporu bylo předloženo dokonce 13 posudků, vyvolaných odvoláními (ústní sdělení JUDr. Cepl ml.). Zde můžeme pochválit ČLK za iniciativu problém řešit. Tak zaznělo na nedávném kongresu Právo v medicíně. Doc. Hanuš definoval kroky, které má lékař v trestně právním řízení možnost uplatnit. Byly uvedeny zdroje informací.

Léková politika SÚKL a vliv na urologickou praxi. Z lékové komise ČLS (M. Matoušková). Z referátu bylo zřejmé, jak obsáhlá a časově náročná je činnost v této komisi. V loňském roce SÚKL vyvinul značné úsilí s cílem provést úpravy všech referenčních skupin léků. Mělo tím dojít k úspoře téměř jedné miliardy na výdajích na léky. Tento záměr se nepodařilo realizovat, úspora představovala pouze miliony, zato v roce 2009 vzrostly výdaje na léky o 16%. Je to dáno enormním nárůstem preskripce v jiných než urologických skupinách. Ve srovnání s rokem 2008 došlo i k významnému zvýšení počtu urologik. Regulace v urologických lékových skupinách mohou mít za následek sníženou dostupnost některých léků, např. ze skupiny alfablokátorů.

Obrázek 2.

Restrikce a úpravy budou pokračovat v roce 2010, také proto, že se nepodařilo řadu lékových skupin uzavřít.

Regulace a jak s nimi (M. Hanuš). Lékař se při poskytování péče dostává do dilematu, které někdy nemá řešení. Pacient má podle Helsinské deklarace a Úmluvy o biomedicině nárok na péči v souladu s pokrokem medicíny. Toto potvrzuje i Zákon o zdraví lidu v platné verzi. Smlouvy se ZP postavené na znění rámcové smlouvy toto nevylučují, ani explicitně neomezují. Nicméně je omezení specifikováno v cenových dodatcích, které se pravidelně obměňují. Lékař je pak limitován předepsaným finančním objemem a při překročení sankcionován. Může volit mezi žalobou pacienta za poskytnutí neadekvátní léčebné péče a finančním postihem ze strany pojišťoven. Podle analýzy ředitele právního oddělení ČLK by měl lékař postupující podle obecně platných guidelines případný spor vyhrát. Podle hlasovacího průzkumu se v roce 2009 setkala téměř 30% přítomných s regulačním dopisem, avšak v naprosté většině se nakonec snížení úhrady nekonalo. V případě pokračujícího jednání má lékař možnost si stáhnout podrobné pokyny se stránek ČLK a zde také nalezne vzory dopisů, které lze použít. Podrobnější informace najdeme i na stránkách Tempus medicorum.

Různé (M. Hanuš). Byla otevřena otázka jednotných infosouhlasů pro základní výkony v ambulantní složce. Tyto souhlasy byly již jednou zadány nepřítomnému dr. Rosenbergovi jako úkol ve výboru ČUS, avšak nevypracovány. Auditorium se shodlo na potřebě alespoň k několika výkonům. Proto se úkolu ujal prim. Hiblbauer. Opakovaně diskutovaná propagace léků na stránkách Dialogmisu bude řešena individuálně, tak jak instruktivně kroky pojmenoval dr. Paleček. Řada přítomných to tak řeší.

Závěr (M. Hanuš). Konference byla hojně navštívena, přišli i zástupci lůžkové složky.

Předem byli pozváni všichni urologové s tím, že je jednání otevřeno všem členům urologické obce. Atmosféra jednání byla velmi pracovní. Aktuálně dostupné výsledky hlasování zpětně jednání a prakticky okamžité mohli přítomní posoudit názorově vyprofilování či stav dané věci. Závěrem předseda doc. M. Hanuš poděkoval za vzornou organizaci pořadající agentuře a především firmě Astellas, která pořádání konference sponzorovala a zajistila od A až do Z.

Je třeba opakovaně připomenout, že ambulantní urologie pro individuální poskytování péče v jednotlivých vzdálených ordinacích má mnohem složitější možnosti vzájemné koordinace a tyto konference jsou jednou z mála možností diskutovat problémy a hledat řešení. Ještě složitější je realizace kontinuálního vzdělávání, racionalizace péče v ordinacích, shromáždění, zpracování a prezentace validních informací a v neposlední řadě pomoc kolegům při aktuálních problémech, kterých je nemálo. Zatím jediná cesta, jak pomoci ambulantní urologii a tím i urologii jako oboru, je právě forma pracovních konferencí. K vlastní informaci nám ještě slouží web www.sau.cz, s jehož provozem se uvolil pomoci dr. J. Jelínek (Zlín) a také máme publikační platformu v Urologii pro praxi, kde je nově šéfredaktorkou as. MUDr. M. Matoušková (Praha). Doc. Zachoval zmínil toto periodikum i jako možnou platformu pro Grémium.

Příští pracovní konference bude za rok, pokud si situace nevyžádá uskutečnit setkání dříve.

doc. MUDr. Miroslav Hanuš, CSc.
předseda SAU
Urocentrum
Karlovo náměstí 3, 120 00 Praha 2
hanus@urocentrum.cz

